

GRONINGER

ALGEMEEN
VOOR
STAD GRONINGEN

C O U R A N T.

DAGBLAD
DE
EN OMMELANDEN.

BURGEMEESTER en **WETHOUDEREN** der *Stad Groningen* zijn voornemens, door derzelver **GECOMMITEERDE**, op **VRIJDAG**, den 11 Augustus 1843, des voormiddags te elf uren, in een der Vertrekken van het Raadhuis dezer *Stad*, bij inschrijving en opbod aan te besteden het **VERWEN** van de navolgende **GEBOUWEN** en **VOORWERPEN**, als van:

1) Het **GEBOUW** de *Vischafslag*, **WONING** van den *Opzigt*, het **VISCHKANTOOR** en het **LOKAAL** voor de **KORENMETERS**.

2) De **POORTIERSWONINGEN** aan de **OOSTERHEERE**, **KRANE**- en **BOTERINGEPOORTEN**.

3) Het **STADS EERSTE TOLHUIS** buiten het *Klein*-*poortje*.

4) Het **WAPENMAGAZIJN** in de *Walburgstraat* en het **MAGAZIJN** in de *St. Jansstraat*.

5) Zes steenen **WACHTHUIZEN**, zes houten **WACHTHUIZEN** en tien **NACHTWACHTHUISJES**.

6) Het **OPZIGTERS-HUISJE** aan de *Drekstoep*, twaalf **PRIVE'S** aan de *Stads Wallen* en de **AFSCHUTTINGEN** aan de *Profilmuren* in de *fosse-bruy* buiten aan de *A.*, *Bieringe*, *Steenik*- en *He-repoorten*; en

7) De **VASTE** en **LOSSE PALEN** en **REGEELS**, dienende tot de **VEEMARKT**, alsmede **200 PALEN** op verschillende plaatsen, zoo binnen als buiten de *Stad* langs de straat staande.

De **Voorwaarden** dezer **Aanbesteding** zullen acht dagen **hevoorens** ter *Stads-Secretarij* ter lezing liggen, terwijl **informatie** te bekomen zijn bij den *Stads Bouwmeester* **D. H. BOS**. — **GRONINGEN** den 31 Julij 1843.

Burgemeester en Wethouders: H. DE RANITZ.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: J. H. M. HORA SICCAMA.

DUITSCHLAND EN AANGRENZENDE RIJKEN.

HILDBURGHAUSEN den 22 Julij.

Hongersnood bestaat niet, wanneer het brood duur is, maar wanneer niet zoveel kan worden in woelen, om genoeg brood te koop. Zoodanige hongersnood bestaat bij ons. Met de kousenweverij, die hoofzaak van bestaan in onze stad, staat het zoo slecht, of liever daarmede wordt zoo weinig gewonnen, dat geen werkmans daarvan kan bestaan. Het hoogste, dat zulk een arbeider verdient, is 1 thl. 3 sgr. 's weeks; daar nu een kwart deel 1 thl. 10 sgr. en het kwart rogg 2 thl. kost, zoo vraagt men: wat kan nu met 33 sgr. gedaan worden? Dat veel met hunne kinderen van honger moeten sterven, is te begrijpen. Dit is des te erger, omdat in onze stad, behalve bij eenige fabrikanten, weinig welvaart bestaat. Ten einde nu den nood eenigermate te keer te gaan, wordt een stuk straatweg aangelegd, doch aan het werkvolk zoo veel betaald, dat het te weinig is om te leven en te veel om te sterven. De arme menschen bij ons nemen hunne toevlucht tot de stuitendste middelen, om den honger te bevredigen. De scherpreger had een schurftigen hond geslagt; het arme volk kookte het beest en at het op; hij had een gestorven kalf in den mestput geworpen, het werd daaruit gestolen en verteerd. Heeft men sedert de Russische jammertoonen iets gruwelijks gehoord? Mislukt de oogst, alsdan is de ellende niet te overzien.

BERLIJN den 26 Julij.

Een brief van den *zich thans in China in zending bevindenden*, alom bekende Pruisischen missionaris *Gutzlaff* bevat, onder anderen, de volgende belangrijke opmerkingen:

Het is mij gebleken, dat de kunst, om gebouwen in gegoten ijzer daar te stellen, een kunst, die men beweert eerst onlangs in Engeland uitgevonden te zijn, reeds sedert eeuwen in het Hemelsche rijk is bekend en heerschend geweest. Op den top van eenen heuvel nabij de stad *Tsing Kiang-Tou*, in de provincie van *Kiang-Nan*, heb ik een pagode gevonden, geheel van gegoten ijzer en bedekt met *bas-reliefs* en inscriptie, waarvan de dagteekeningen en de vorm der karakters opklommen tot de tijden van het stamhuis der *Tsaang*, hetwelk in de vijfde of zesde eeuw onzer jaartelling den troon bezat.

Dit gedekteken is alzo meer dan twaalf honderd jaren oud; het heeft de gedaante van een achtkantige piramide, is 13 Ned. ellen, 33 duimen hoog en berust op eenen grondslag van 2 ellen, 66 duimen; het is zamengesteld uit zeven verdiepingen, waarvan elke zeer belangwekkende historische tafereelen bevat. Dit gebouw is bijzonder sierlijk en gaat alles, wat ik verder van dien aard gezien heb, daarin te boven.

Op 's Konings bevel zal niet alleen door de burgers, maar ook door de militairen het duizendjarige bestaan van Duitschland den 6den (niet den 11den) Augustus met bijzondere kerkdienst gevierd worden. Den 11ten, zijnde de dag van het verdrag van *Verdun* (843), zullen alsdan nog andere feestelijkheden plaats hebben.

Voor eenigen tijd heeft veel opspraak gemaakt een regtsgeeding wgens echthreuk in Denemarken, waarbij de overspelige vrouw tot de middeleeuwsche straf van verdrinken werd veroordeeld. Thans verneemt men uit *Kopenhagen*, dat die straf is verminderd tot dertig jaren gevangenis op water en brood.

FRANKFORT den 26 Julij.

In bijzondere berigten uit *Weenen* wordt de onverwachte terugkeer van den heer *von Lieren* toegeschreven aan de despatches, welke prius *Metternich* aan den Keizer van Rusland heeft afgezonden, omtrent de den 27 Junij in *Servië* plaats gehad hebbende verkiezing van een Vorst. Prius *Metternich* heeft zich, naar men verzekert, in die berigten aan den Keizer misnoegd betoond over de wijze, waarop die verkiezing onder de oogen van den heer *von Lieren* heeft plaats gehad. Het is inderdaad ook beleedigend, zowel voor Oostenrijk als voor Rusland, dat *Wurtsch* en *Petronevitch*, de bewerkers der vroegere omwenteling, zich steeds in *Servië* ophouden en daar, even als te voren, een schier onbeperkte invloed uitoefenen. Of de heer *von Lieren* gelast is, om de verwijdering van die personen te bewerken, dan wel, om ook een nieuwe verkiezing van een Vorst te doen plaats hebben, is tot dus ver niet bekend. Het verdient opmerking, dat de heer *von Lieren* thans een bezoek bij Vorst *Wilhelm* heeft afgelegd, op wien hij, tijdens zijn vroeger verblijf in *Weenen*, volstrekt geen acht heeft geslagen.

Het dezer dagen door sommige dagbladen verspreide berigt, dat de Russische regering gelast zou hebben, dat alle Pruisische onderdanen, die de grenzen van Polen of van Rusland overschrijden, zonder van eenen pas voorzien te zijn, naar *Siberië*, of, wanneer zij tot den militairen stand behooren, naar een vesting in het binnenste des lands opgezonden zullen worden, vindt hier geen geloof. Het schijnt wel, dat nog altijd eenige spanning tuschen Rusland en Pruisen bestaat, maar het is niet waarschijnlijk, dat de Russische regering

die spanning opzettelijk zou willen vermeerderen, en dat wel door zoodanigen maatregel als den bedoelden.

De regterlijke overheid te *Zurich* heeft op twee aldaar, uitgegevene werken, het eene van den bekenden *Herzog*, het andere van den mede beruchten *Bruno Bauer*, ten titel voerende „het ontdekte Christendom“, beslag doen leggen. Vooral het laatste bevestigt, naar men verzekert, zeer eigenlijke uitvallen tegen de godsdienst.

In de dagbladen leest men een berigt van de Italiaansche grezen, den 18 Julij, waarin gesproken wordt van onderscheidene sporen van gisting en ontevredenheid, die in den laatste tijd weder in de Zuid-Italiaansche Staten, bijzonder in den Kerkelijken Staat, op Sicilië en ook in *Sardinië*, ontdekt zouden zijn. Ook wilde men hebben opgemerkt, dat opzettelijk ongunstige geruchten nopens den toestand der gezondheid van Koning *Lodewijk Philips* verspreid werden; naar het scheen, ten einde hij de ontevredenheid de hoop op een verandering van zaken te verlevendigen.

Het voor eenige weken verbreide berigt, dat de Pauselijke regering voornemens zou zijn, om de in hare dienst staande Zwitsersche troepen, af te danken, wordt nu, in brieven uit *Zwitserland*, als ongegrond tegengesproken. Tot het bedoelde gerucht schijnt aanleiding te hebben gegeven het ontslaan van 400, tot die troepen behorende, marschappen, welke de Protestantsche godsdienst beijden.

Van den 27sten. Het *Journal de Francfort* verzekert, dat *Hannover* andermaal wegens zijne toetreding tot het tolverbond onderhandelt. Van onderscheidene kanten wordt beweerd, dat tot nog toe Frankrijk de toetreding heeft belet.

In een te *Weenen* gehouden vergadering ten nutte van volksbeschaving werden onlangs twee menwelen opgenomen, bij welke gelegenheid een der directoren voor de verzamelde toehoorders een aanspraak hield, waarin hij hen tot allerlei deugden vermaande, onder anderen, ook tot standvastigheid, zelfverloochening en mannelijke verduuring van smart, en dergelijke meer. Een der op te nemen leden, een klein mismaakt mannetje met nog slechts enkele haarspiertjes op den tamelijk breeden schedel, trok gedurende deze fraaie rede tamelijk schieve gezigten, bewoog zich heen en weder op de plaats, waar hij stond en gedroeg zich over het algemeen zoo onrustig, dat hij verscheidene blikken van afkeuring op zich deed vestigen. Toen eindelijk de ceremonie der opneming was afgelopen, wendde het arme gedrocht zich tot zijnen mede opgenomene en zeide: „Wel drommels, dat is een verwenschte beproeving der standvastigheid geweest.“ — „Welke beproeving bedoelt gij toch?“ vroeg een ander gansch verbaasd. — „Hebt gij dan niets daarvan bemerkt?“ hernam de eerste, „welnu, gedurende al den tijd, dat de aanspraak duurde, zijn de heete druppels eenr waskaars van het kroonlicht, waaronder wij stonden, onophoudelijk op mijnen kalen knikker nedergespat, en hoezel moeite ik mij ook gaf, om de smart te verduren en de beproeving voldgend te bestaan, kon ik mij toch niet weerhouden allerlei gezigt-verdraaijingen en bewegingen te maken, die door den redenaar met afkeuring werden opgemerkt, gelijk ik helaas maar al te wel heb gezien.“ — Men kan zich het geschater der toehoorders verbeelden, toen zij begrepen, dat de onnoozele man de toevallig op hem nedergekomene druppels eenr waskaars als een opzettelijke beproeving zijner standvastigheid had aangemerkt.

HAMBURG den 25 Julij.

In onze *Börsenhalle* van heuten leest men het volgende aandoenlijke en, wat de toekomst betreft, inderdaad verheugende verhaal:

Den 23 Junij is te *Gluckstadt* een tuchteling (een jongman van 30 jaren) ter dood gebracht, die, nu een jaar geleden, eenen opziener in het tuchthuis met een mes doortoken had. De medeweter van den ter dood gebragten, die tot 20 jaren gevangenis veroordeeld was, moet thans, bij zwaren arbeid, zijn leven in den kerker eindigen. Over den moordenaar verneemt men nog de volgende omstandigheden: Geheel ongehoorlijk, met een hart vol verbittering tegen God en menschen, had hij alle toespraak, alle vermaningen van den geestelijken zielzorger hardnekkig afgewezen. De doodstraf moest, uit hoofde eenr afwezigheid van den scherpreger, acht dagen uitgesteld worden. Gedurende dien tusschentijd ziet de veroordeelde, door de tralijen zijner gevangenis, een driejarig kind in het water vallen, roept voor hetzelve om hulp en zijn geroep doet de moeder nog tijdig genoeg toeschieten, om haar kind te redden. De gelukkige ouders snellen met hetzelfde naar den misdadiger, die, boven alle beschrijving aangedaan, uitroept: „Ik heb veel hards moeten lijden, maar deze vreugde weegt alles op.“ Hierop looft hij de barmhartigheid, welke God door dit geval aan hem zeiven bewezen heeft, wil het kind niet meer van hem laten, doet den predikant halen en hoort nu met innige blijdschap het woord aan, dat ook hem kan redden, en, volgens een hoop, van welke zich bezwaarlijk enig menschelijk hart zal kunnen onthouden, ook voor de eeuwigheid gered hebben zal. Zijne laatste dagen waren de zaligste zijns levens, en hij stierf getrouwd als een Christen en moedig als een held.

Van den 26sten. Vrijdag, Zaterdag en Zondag avond hebben te *Lubeck*, ten gevolge van een tegen den bevelhebber der troepen aldaar, den majoor *Niemitz*, ingesteld geregtelijk onderzoek, ernstige volksrumoeren plaats gehad, welke liet den troepen niet dan na het nemen van zeer krachtige maatregelen gelukt is te bedwingen, en waarvan men een hernieuwing vreest.

MAINTS den 23 Julij.

Voor eenigen tijd zijn de bijzonderheden medegedeeld van misbandelingen, welke *Peter Fuhrmann*, een kleermaker te *Rüdesheim*, nabij *Burgas*, op goeden Vrijdag dezes jaars, jegens zijne eigene moeder afgrijpselijkerwijze pleegde, door haar eenen prop in den mond te steken, de handen op den rug te binden, met een riem den halstoe te halen en haar aan eenen spijker in de kamer op te hangen, vervolgens, nadat zij het bewustzijn had verloren, haar boven eenen ijzeren pottel te houden, waarin hij vuur had aangelegd, waardoor haar gansche hoofd en rug verbrandten en geroosterd werden, en eindelijk haar in eenen engen koffer te persen, dien hij met een touw stevig omwond. De mishandelde vrouw was op den negenden dag na de ondergaue pijnigingen overleden. Deze zaak is gisteren voor het hof van assises alhier in behandeling gekomen. Omstreeks middernacht spraken de gezwoorenen de schuldigverklaring over den aangeklaagde uit, waarna hij ter dood werd veroordeeld. De toevloed van nieuwsgierigen was gedurende den geheelen tijd der debatten ongemeen groot.

GROOT-BRITANNJE.

LONDEN den 25 Julij.

Iemand, die een nachtelijke vergadering van *Rehercaisten* in *Wallis* heeft kunnen bijwonen, verzekert, dat de grieven die hieden bestaan in de te hooge renten der grondeigenaren,

waardoor gebrukers worden gedrukt, en de aemenders geen noegzaam onderhoud kunnen verschaffen, en in de, zoo zij meenen, heispelijke wijze, waarop de gelden der armenbelasting worden gebruikt. Zij wilden, omtrent het eene zoo wel als het andere, belangrijke veranderingen in hetgeen thans bestaat hewerken. Zij zijn begonnen met de tollicken af te breken, ten einde de pachters in de gelegenheid te stellen, om hunne waren vooreerst toevrij ter markt te kunnen brengen, en meenen op deze wijze hun oogmerk te zullen kunnen bereiken.

Dezer dagen zijn onderscheidene afdeelingen ruiters naar *Wallis* gezonden. Indien men deze krijgsnaght aldaar zoude kunnen onbieren, kan dezelve spoedig naar *Ierland* worden overgescheept.

De hertog van *Wellington* maakt zich gereed, om al de in *Ierland* vereende troepen heen te trekken, derwijze, dat men nergens afzonderlijke afdeelingen, maar altijd een vrij talrijk korps zal aantreffen. Uitgebreide kazernen, die lang ledig hebben gestaan, worden daartoe gereed gemaakt. Voorts worden in stult, en zonder dat daar veel van blykt, nog zeer uitgebreide maatregelen genomen, om het land, desnoods, met kracht te kunnen verdedigen.

Gisteren is te *Liverpool* het treurige berigt ontvangen, dat de prachtige stoomboot *Columbia* geheel vergaan is, maar dat de 85 aan boord zijnde passagiers gered zijn. De *Columbia* had Boston den 1 Julij verlaten, en 23 uren na haar vertrek, terwijl zij bij dikken mist 10½ kuopen in het uur liep, stiet zij op een rots in de nabijheid der *Robben-eilanden*. Den 4 Julij brak de achtersteven van het schip, en van dat oogenblik was alle hoop op redding van den boot verloren. De equipage bleef echter nog aan boord, om zoo mogelijk de machines te redden, alvorens het geheele schip aan stukken geslagen zou zijn.

Van den 26sten. Gisteren heeft de heer *Hume* in het Huis der Gemeenten een door hem aangekondigde motie gedaan en met redenen bekleed, welke strekte tot het voorslaan ener wijze van openbare opvoeding, welke allen wereldlijk en zedelijk onderwijs ten doel zou hebben, het godsdienstonderwijs overlatende aan afzonderlijke, niet tot de scholen behorende leermeesters. Als dringende voorde bij voornamelijk aan, dat er thans in Engeland twintig verschillende sekten bestonden, en dat voor een groot gedeelte der natie alle gebruik van openbaar onderwijs verloren zou gaan, indien men godsdienstonderwijs als onafscheitelijk bestanddeel daarvan wilde behouden. De heer *Erart* ondersteunde de motie; doch, daar de Kamer niet talrijk genoeg bijeen was, om te kunnen raadplegen, werd zij tot heden verdaagd.

Van den 27sten. De *Globe*, *Espartero's* zaak als verloren erkennende, oppert de vraag, of het Gouvernement gezoogen zal, dat de Fransche politiek, zonder wapenstrijd, in Spanje triumfeert.

Heden morgen zijn alhier, per *Great Western* te *Liverpool* binnen, *New-Yorksche* berigten tot den 14 dezer ontvangen. Zij bevatten geenerlei politiek nieuws. Er was zeer vernielende brand in de stad *Tall-River* (*Massachusetts*) uitgebroken, waarbij het tolnis, het postkantoor, de spaarbank, twee kerken, verscheidene boekdrukkerijen en vagenoeg 200 andere gebouwen, waaronder de pakhuizen van den groot- en klein-handel, waren in de asch gelegd.

FRANKRIJK.

PARIJS den 25 Julij.

De prins en prinses van *Joazeiro* worden tegen den 27sten op het kasteel van *Neuilly* verwacht.

Z. M. de Koning heeft den admiraal *Roussin*, op deszelfs verzoek, een eervol ontslag verleend als minister van marine, en den admiraal *Markau* in deszelfs plaats benoemd. De nieuwe minister heeft reeds zijnen eed als zoodanig afgelegd. Hij stemt in alle deelen overeen met de beginselen van het ministerie *Soubt-Guizot*, 't welk, na de laatste zitting der wetgevende vergadering gelukkig te zijn doorgeworfeld, voor een geruimen tijd in het hoog bewind is bevestigd.

Naar men vernemen, zal de Fransche zeevloot in den Stillen Oceaan bestaan uit een zestiger, twee korvetten, drie gewapende transportschepen, een brik en een gewapend stoomschip. Het gros van deze scheepsmagt zal voor *Otaheite* verreevid blijven. Voor de *Marquesas* zal alleen een der gewapende transportschepen als wachtschip dienen.

Te *Madrid* scheen men, althans den 17den, dat is drie dagen vroeger dan men thans, volgens de dépêche, te *Bayonne* tijdingen uit de Spaansche hoofdstad heeft, nog altijd goeds moeds te zijn. Een brief van die dagtekening bevestigt hetgene volgt: „Ondanks de opeischingen van generaal *Narvaez* is de moed en standvastigheid der schutterij en der inwoners nog toegenomen. De aanvoerder der opstandelingen had gedreigd, met geweld in de stad te zullen dringen en haar alsdan te zullen plunderen, wanneer zij zich niet vóór twee uren in den achtermiddag had overgegeven. Men heeft hem geantwoord, dat hij den aanval beginnen kon, en dat men bereid was, om hem te ontvangen. Te vier uren is een nieuwe parlementair verschenen, om een verder uitstel van twaalf uren, dat men niet verlangd had, te verlenen; het eeuwig antwoord, dat men gegeven heeft, is een bevel aan den parlementair geweest, om zich terstond weg te begeven en aan *Narvaez* te zeggen, dat hij de vijandelijkheden kon aanvangen, zoodra hij verkoos. Met dezelfde gelegenheid heeft men hem afschrift gezonden van een nota, welke het diplomatieke ligchaam heden te 5 uren aan de Regering gezonden heeft, om tegen allen aanval der insurgenten op de zetelplaats der Koningin en der Regering te protesteren. Omstreeks 6000 man der schutterij houdt de voornamste straten bezet, waar men verschaningen heeft aangelegd; desgelijks heeft men hevelen gegeven, om de deuren der huizen dag en nacht open te houden, ten einde overal, waar het noodig mogt zijn, de vereischte maatregelen van verdediging te kunnen nemen. Twaalf honderd man schutters hebben in het *Retiro* post gevat en een dergelijk getal op de hoogten der *Principe Pio*. De gemoederen zijn opgewonden en men wil van geenerbanne schikking hoegenaamd hooren spreken.

Koningin *Christina* heeft gisteren, ter gelegenheid van haar verjaaraft, de gelukwenschingen der koninklijke familie in haar hôtei in de straat *Courcelles* ontvangen. Bij die gelegenheid heeft men opgemerkt, dat de hertog van *Amale* zich bijzonder minzaam jegens de daar aanwezige Spanjaarden getoond en met verscheidene hunner zelfs in hunne landtaal gesproken heeft. Ook de twee ministers *Soubt* en *Guizot* waren aanwezig, en er is evenzeer opgemerkt, dat de eerstgemelde een afzonderlijk onderhoud met de gewezen Regentes gehad heeft, dat meer dan een kwartier uren geduurd heeft.

Onlangs liep het gerucht, dat de hertog van *Bordeaux* het voornemen had, om een poging in Frankrijk te doen, en dat, de hertogin van *Angoulême*, zijn voornemen niet goedgekeurd

beheende, hij naar Duitschland was vertrokken, ten einde meer vrijelijk ruggespraak met de Duitse legitimisten te kunnen houden; maar, met uitzondering van eenige heethoofden, schijnen allen hem geraden te hebben, nog eenigen tijd te wachten, als zijde het tegenwoordige oogenblik daartoe niet gunstig. Intusschen was verzekerd, dat hij van zijne plannen nog niet heeft afgezien en dat hij zich van Venetië naar Buensel begeeft, hij zijne moeder de hertogin van Berry, welke gezegd wordt de ontwerpen van haren zoon goed te keuren.

Van den 26sten. Telegrafische dépêches: MADRID den 23 Julij. De troepen van *Narvaez* en *Seoane* hebben elkander gisteren bij Torrejon ontmoet. Na een kwartier-nurst te zijn slaags geweest, hebben zij zich verbroederd. *Seoane* en de zoon van *Zurbano* zijn krijgsgevangen genomen. *Zurbano* is ontsnapt en te Madrid verborgen. — Men verzekert, dat de municipaliteit op dit oogenblik zich buiten de stad begeeft, om Madrid, zonder voorwaarde, over te geven. — De nationale garde zal naar huis terug keeren; de troepen van *Enna*, die zich voor den opstand verklaard hebben, bezetten de posten. — Men ze, dat te 5 uren *Narvaez*, of *Aspiroz*, met zijne divisie in Madrid zal binnentrekken.

— Men verzekert als eene stellige daadzaak, dat de tijding der overgaaf van Madrid eergisteren door den telegraaf is bekend geworden en dat het *Lodewijk Philips* zelf is geweest, die, terwijl hij *Maria Christina*, ter gelegenheid van haren verjaardag, zijn gelukwensching-bezoek bragt, haar deze gewichtige tijding heeft medegedeeld.

Men heeft de opmerking gemaakt, dat het, sedert *Maria Christina* Parijs bewoont, de eerste maal is, dat *Lodewijk Philips* bij het geboortefeest der ex-Koningin-regentes zich naar het hôtel der rue de Courcelles heeft begeven.

— Terwijl de, gisteren avond door de ministeriële dagbladen bekend gemaakte, telegrafische dépêches den strijd in Spanje als genoegzaam geëindigd doet beschouwen, vernemen wij, dat door den heer *Mendizabal* eene formele aanvraag tot interventie aan het kabinet van Londen is gedaan. De aanvraag is gerigt aan den heer *Aston*, die onmiddellijk daarop den heer *N. Scott*, van de Engelsche legatie te Madrid, naar Londen heeft afgevaardigd, om de aanvraag tot interventie aan lord *Aberdeen* over te brengen.

Het is waarschijnlijk, dat, in geval lord *Aberdeen* reeds het bevel tot interventie mogt hebben overgezonden, hij niet in gebreke zal blijven, een tegengevel af te vaardigen, zoodra hij vernemen zal, dat Madrid zijne poorten voor *Narvaez* heeft geopend.

De telegraaf van Bayonne en Perpignan hebben gisteren den geheelen dag gewerkt, beide tot des namiddags 4 uren, onder den vorm van men zegt aan de grenzen, enz., elkander weersprekende tijdingen mededeelende, en eerste te 5 uren heeft het Gouvernement de bovengemelde telegrafische dépêches uit Bayonne ontvangen. Zij zijn gedagteekend uit Madrid, den 23sten, maar hijkbaar is de wezenlijke dagteekening van den 22sten des avonds; de koerier, die deze tijdingen aan den plaatscommandant te Bayonne heeft overgebracht, moet Madrid in den nacht van jl. Zaturdag hebben verlaten.

Door eene niet onopmerkelijke zamentreffing zal, indien de zaken zich toedragen, zoo als de telegrafische dépêches het heeft aangekondigd, *Narvaez* in Madrid zijn intogt gedaan hebben op denzelfden dag van *Maria Christina's* geboortefeest, en op het oogenblik, dat hare getrouwe aanhangers ten haren in de rue-de-Courcelles zijn vereenigd geweest, om haar hunne gelukwenschen en hunne hulde aan te bieden.

De ex-Regent (want zoo kan men hem thans noemen) bevond zich den 12den te Santa-Elena, den 13den te Baylen, den 14den te Antular, den 15den te el Carpio en den 16den te Cordova; na dien dag heeft men van hem geene stellige tijding; het lijdt geen twiifel, dat hij zijne rigting op Portugal neemt, nu hij, eenerzijds, den intogt van *Narvaez* in Madrid, anderzijds den tegenspoed van *van Halen* over Sevilla en zelfs voor Cadix zal hebben vernomen, welke laatstgemelde stad geweigerd heeft, hem hare poorten te openen.

— Ten gevolge van de openbaarmaking der dépêches, welke den uitslag der gebeurtenissen in Spanje bevatten, merkt een ministeriël blad aan, dat de strijd aan gene zijde der Pyreëen nu bijna geëindigd is, en als een duidelijk bewijs van de ware eensgezindheid en nationaliteit, dat dit alles geschied is zonder Spaansch bloed te storten. De hertog der *Orerwinning* (dus gaat dit dagblad voort) heeft in deze omstandigheden op geenerlei wijze aan zijnen roem van kracht en dapperheid heantwoord, welke de onderdrukking van den eersten opstand in Katalonië hem verworven had. Hij heeft te gelijken tijd de hoop zijner vrienden en de vrees zijner vijanden bedrogen. Noch de eersten, noch de laatsten zouden gemend hebben, dat hij, na zoo veel ter verkrijging der heerschappij over Spanje gedaan te hebben, zich de magt zou laten ontnemen, zonder een enkel keer zijn persoon te wagen tot ondersteuning van hen, die hem tot het uiterste waren ter zijde gebleven. De generaal *Narvaez*, in tegendeel, heeft eene werkzaamheid, eene militaire bekwaamheid en eene vaardigheid van bevattin aan den dag gelegd, die hem de zegespraal hebben waardig gemaakt, en die hem tot den held van den dag maken. Men beschouwde hem reeds sedert geruimen tijd als den bekwaamsten en den krachtigsten generaal van Spanje. *Espartero* had hem, van zijne komst aan het bewind af, gedwongen in ballingschap te gaan; hij was zeer jaloeersch op *Narvaez* en vreesde iemand dan hem.

— Men ontvangt tegenwoordig te Parijs, zijnde het vereenigings-middelpunt der telegraphen, in drie minuten de tijdingen uit Calais, en wel door eene lijne, zamengesteld uit 27 telegraphen; in twee minuten van Rijsel, door 22; in zes minuten van Straatsburg, door 46; in acht minuten van Lyon, door 50, en in acht minuten van Brest, door 80 telegraphen.

— Het spel kaarten, waarvan de beruchte waarzegster, mevrouw *Lenormand*, zich bediende, is, zegt men, voor driehonderd francs aan eene andere vrouw verkocht, welke deze bedriegelijke kostwinning, onder den naam van opvolgster der overledene, wil voortzetten.

— De beroemde mevrouw de *Serigné* voorspelde, tijdens de regering van *Lodewijk XIV*, dat de koffij te Parijs geen opgang zou maken. Die voorspelling wordt gelogenstraft door de onlangs gemaakte berekening, dat thans jaarlijks gemiddeld twee- en zeventig millioenen litres koffij in die hoofdstad worden gebruikt.

— Aan den beroemden Noord-Amerikaanschen schrijver *Washington Irving* is door een' hem persoonlijk geheel vreemden vereeder zulk een aanzienlijk vermogen vermaakt, dat hij, ten behoeve van zijne ondermijnde gezondheid, zich geheel van de staatsdienst wil verwijderen. Hij is op dit oogenblik ambassadeur te Madrid.

Van den 28sten. Telegrafische dépêches: MADRID den 25 Julij, des avonds. Het *Lopez*-ministerie heeft zich geconstitueerd. Al de troepen, die nabij de stad gelegerd waren, zijn in dezelve binnengetrokken. De nationale garde is gisteren in den loop van den dag ontwapend. De heer *Arguelles*, voogd der Koningin, heeft zijne demissie genomen.

— De geruchten, welke men gisteren ter beurze verspreid had, worden gedeeltelijk bevestigd door de heden bekend geworden telegrafische dépêches. De instelling van het ministerie *Lopez* is een gunstig voorteken, omdat het hoop geeft, dat de Spaansche regering op eenen vasten voet zal gebragt worden.

Men zegt, dat de heer *Salvandy* bevel heeft bekomen, om als gezant naar Madrid terug te keeren. Dit echter is slechts gedeeltelijk waar. Naar het schijnt, heeft de heer *Salvandy*, die op het punt stond Parijs te verlaten, om de baden te gaan gebruiken, bevel ontvangen, hier te blijven, om, zoodra men zulks noodig zal achten, naar Madrid terug te keeren.

Er kan thans nog geene sprake van zijn, hem naar Spanje terug te zenden, omdat de Regering nog niet geconstitueerd is, en omdat men steeds vreest, dat regeringloosheid zich op de puinhoopen van *Espartero's* regentschap vestige. Maar men verwacht binnen weinige dagen, dat het ministerie *Lopez* de

Cortès binnen een zeer kort tijdsbestek weder zal zamenroepen om te beslissen, of de Koningin *Isabella II* van nu af aan meerderjarig moet worden verklaard, dan wel om eenen regeringsraad zal benoemen, om in haren naam en tot hare wettige meerderjarigheid te regeren. Dan zal de hr. *Salvandy* zich weder in Madrid gaan vestigen. Men hoopt steeds aan de Tuilleries, dat, indien een regeringsraad gevormd wordt, *Maria Christina* als Regentes zal benoemd worden. Men beveelt de ex-Regentes dan ook ten sterkste aan, om haren toestand niet door eenen onvoorzigtigen stap op het spel te zetten, en raadt haar te Parijs te verblijven tot dat de Cortès de kwestie behandeld en beslist zullen hebben. Indien de Koningin meerderjarig verklaard wordt, zal niets *Maria Christina* verhinderen, zich naar hare dochter te begeven, en het hooge bestuur van zaken op zich te nemen.

Terwijl het Fransche kabinet zijne diplomatieke betrekkingen met Spanje weder zoekt aan te knooien, verzekert men, dat Engeland tegen den val van *Espartero* zal protesteren. Men zegt, dat de heer *Aston*, Engelsch gezant te Madrid, verklaard heeft, dat hij het insurrectionele bewind niet zou erkennen, en dat hij nadere instructiën van zijne Regering gevraagd had nopens het gedrag, door hem in de tegenwoordige omstandigheden te houden.

— Uit Algiers schrijft men dd. 13 Julij: Eene sterke kolom trekt weder te veld en rukt heden of morgen uit Medeah. Zij neemt hare rigting naar het zuiden, en hare manoeuvres schijnen in verband te staan met die van de kolom van Melianah en die van Mascara. Men heeft 1200 Arabische muilezels uit de provincie Medeah opgeëischt, om de infanteristen en het water te dragen. Men schijnt voornemens te zijn verder op te rukken. Waarschijnlijk zal *Abd-el-Kader* in alle richtingen vervolgd worden en zullen onze kolommen hem des noods tot in de woestijn vervolgen.

— In eenige dagbladen leest men het volgende:

Zoude men waarlijk aan voorgevoel moeten gelooven? Zouden er omstandigheden wezen, waarin geheimzinnige hoodschappen ons de gevaren kenbaar maken, welke onze dierbare betrekkingen moeten ondergaan? Zou wellicht gedurende den slaap een gedeelte der ziel zich van ons verwijderen, om zich kortstondiglijk naar eene andere ziel te begeven, die ons roept? De *Impartial* van Smirna stelt deze vragen bij gelegenheid van een droevig voorval, hetwelk door dit dagblad aldus wordt medegedeeld.

»De heer A., Fransch consulaire-agent op een der eilanden van den Archipel, ziet in zijnen droom, dat zijn te Smirna zich bevindende zoon, een veelbelovend jongman van 17 a 18 jaren, door een groot gevaar wordt bedreigd. De ongelukkige vader vliegt met schrik uit zijnen slaap overeind. Gedurende twee dagen laat dat denkbeeld niet na hem te vervolgen; er is echter geene gelegenheid, zelfs niet om te schrijven, ten einde nauwkeurige narigten in te winnen, zoodat hij genoodzaakt is, de hem bestormende akelige gedachten steeds met zich om te dragen. Eindelijk biedt zich eene gelegenheid aan en een naar Smirna vertrekende persoon neemt eenen brief van hem mede, waarin de heer A. zijne bloedverwanten kennis geeft van zijne angstige gemoedsgesteldheid en hun verzoekt, hem zijnen zoon zoo spoedig mogelijk te doen overkomen. De reiziger komt op zeker omdacht aan den wal; hij doet eerst eenige zaken af en denkt tegen den avond aan den hem opgedragen last. Dienovereenkomstig begeeft hij zich naar het huis, waar hij den brief moet afgeven, doch terwijl hij voor de deur staat, wordt de grievende tijding gebragt, dat de zoon van den heer A. bij het baden in zee is verdronken. Men oordeelt over de smart, de verslagenheid van den rampzaligen vader! Zijn zwarte droom was waarheid geweest; hij had de ingeving kunnen volgen; had hij zich naar zijnen zoon kunnen begeven, hij had hem het leven gered....!»

Van den 29sten. Telegrafische dépêches: BAYONNE den 27 Julij. Madrid was den 25sten rustig; de geprononceerde troepen zijn den 23 en 24 dezer Madrid binnengerukt; zij hebben voor H. M. gedefileerd. Het paleis was volkomen vrij.

Hij dekreten van den 23 en 24 dezer is het ministerie *Lopez* weder geconstitueerd. Nog andere dekreten benoemen *Narvaez* tot luitenant-generaal, kapitein-generaal van Madrid en opperbevelhebber van alle in de hoofdstad verzamelde troepen; *Prim* tot graaf van Reuss en gouverneur van Madrid; *Quinto* tot burgerlijk opperbevoofd; den hertog de *Baylen* tot bevelhebber der hellebardiers; *Aspiroz* tot luit-generaal en opperbevelhebber van het eerste operatie-leger; *Cortina* tot inspecteur-generaal over de nationale garde.

De Madridsche dagbladen, welke hunne uitgave gestaakt hadden, zijn den 24sten weder verschenen. De *Espectador* en de *Patriota* hebben opgehouden te bestaan.

Eene afdeeling is van het leger van *Narvaez* gedetacheerd, om in Andalusië den generaal *Concha* te gaan versterken.

— Volgens de jongste berigten, had ook de stad Saragossa zich aan de geprononceerden overgegeven. Het herigt van het binnenvallen van *Narvaez* te Madrid was den 25sten te Barcelona bekend.

BELGIE.

BRUSSEL den 28 Julij.

De togt van H. M. naar Namen, ter inwijding van den ijzeren weg, blijft op Zondag bepaald. Denkelijk zullen zij zich verder naar Parijs begeven, alwaar geheel het gezin van Koning *Lodewijk Philips* alsdan vereenigd zal zijn. — Men wil, dat de laatstgenoemde Vorst onderscheidene kasteelen, hem in eigendom toekomende, onder zijne kinderen zal verdeelen, en dat aan H. M. de Koningin der Belgen dat van Vizey te beurt zal vallen.

— Te Gent is een ernstige brand uitgebroken in het klooster der Theresianen. In den beginne weigerden de kloosterzusters de poort te ontsluiten, en hebben de spuitkasten dezelve met geweld moeten openen, ten einde hulp te kunnen aanbrengen, en naderhand werd de tusschenkomst van den bisschop gevorderd, om haar te bewegen, het brandend gebouw te verlaten. — De brand is, niet dan na belangrijke schade te hebben veroorzaakt, gebluscht.

Van den 29sten. Onze dagbladen deelen een overzicht mede van den Belgischen koophandel gedurende het jaar 1842, waaruit wij het volgende betreffende den handel met Nederland overnemen. Gedurende 1842 zijn naar de Nederlanden voor 26 millioenen francs aan Belgische koopwaren uitgevoerd, terwijl voor 38 millioenen fr. van daar bij ons zijn ingevoerd; de voornaamste uitvoer-artikelen waren gewezen katoenen voor 4,600,000, linnen 3,900,000, laken en andere gewezen wollen stoffen 2,200,000, spijkers 1,600,000, glaswerk 1,500,000, geslagen en gegoten ijzer 600,000, steenkolen 1,500,000, gegoten blokken ijzer 1,100,000, linnen garens 700,000, kalk 500,000, bouwsteen 400,000. Onder onze uitvoer-artikelen naar Holland tellen men voor 18,000,000 aan gefabriceerde voorwerpen, zijnde slechts 3,000,000 minder, dan naar Frankrijk, 7,000,000 aan artikelen voor de nijverheid benooid en omtrent 1,000,000 aan voortbrengselen van den grond.

De voornaamste artikelen van invoer uit Nederland zijn koffij voor 12,000,000 fr., graan 3,800,000, vee 2,400,000, suiker 2,300,000, ongefabriceerde tabak 2,700,000, indigo 1,100,000, wol 900,000, vlas 700,000. Onder den invoer is begrepen voor 24½ millioen aan voortbrengselen van den grond, 12,000,000 aan voorwerpen ten behoeve der nijverheid en slechts 1½ millioen aan gefabriceerde voorwerpen.

NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE den 27 Julij.

Men verneemt, dat de ontwerpen van wet, uitmakende de staatsbegroting voor de jaren 1844 en 1845, bij de hervatting van de werkzaamheden der Kamers, aan dezelve zullen worden aangeboden. Men wil, dat onder de middelen, waarop voor een hooger bedrag zal worden gerekend, ook het regt van successie behoort. De Regering zou spoedig een gewijzigd ontwerp van wet, tot uitbreiding van het regt van successie in de rechte lijn, aan de Kamers voordragen. Men spreekt ook van eene korting op de traktementen der ambtenaren.

— Heden is de 27ste Vergadering der Algemeene Hervormde Synode op de gewone wijze alhier gesloten.

Van den 28sten. Men verneemt, dat het beroep in cassatie van J. C. van Stenis, tegen het arrest van het provinciaal gerechtshof van Zuid-Holland, waarbij dezelve schuldig verklaard is aan vergiftiging, nog voor de kamer van vacantie van den Hoogen Raad, in de maand Augustus aanstaande, zal worden behandeld, en dat de heer mr. L. A. Lightentelt, raadshier in den Hoogen Raad, het rapport in deze zaak zal uitbrengen.

Van den 29sten. Bij Koninklijk besluit is bepaald, dat de vrijdom van zegel, verleend bij art. 39, no. 2, der wet van den 16 Junij 1832 (*Staatsblad* no. 29), voor de mandaten of ordonnantiën van betaling en betaalsrollen van openbare autoriteiten, besturen en instellingen, niet meer dan tien gulden bedragende, ook zal genoten worden voor de op die stukken te stellen kwitantien.

AMSTERDAM den 27 Julij.

Heden voormiddag, omstreeks elf uren, is een steiger voor een stal op Rapenburg ingestort, doordien eene zoogenoemde kortling uit het gat is geschoten. Vier op dien steiger staande werkheden zijn van de derde verdieping op de straat gevallen. Een derzelven, met name *Laurens Franken*, opperman, wonende in de Wagenstraat, is dadelijk aan de gevolgen overleden. De metselaarsknecht *Jan van Lingen*, wonende op de Utrechtsechestraat bij de Kerkstraat, is, zwaar gekwetst met gebroken ruggewervel, naar het gasthuis gebragt, en verkeert in doodsgevaar. De beide anderen zijn naar huis gegaan, en moeten weinig bezeerd zijn.

Van den 29sten. Onder de talrijke leden van het Genootschap: *Natura Artis Magistra*, was het gesprek gisteren algemeen en met groote belangstelling over het plaats gehad hebbende geval, dat een der oppassers door de ratelslang aan den vinger gewond was. Bij schriftelijke uitcoodiging hiertoe verzocht, onthielden wij ons voor het oogenblik hiervan te gewagen, maar thans mogen wij het genoegen hebben te melden, dat, zoo onze ingewonnene berichten goed zijn, de lijd, die zich in het gasthuis alhier bevindt, in zoo gewenschten toestand is, dat men niet geloofd, dat er eenige verdere gevolgen van den beet voor hem te duchten zullen zijn. — Men wil, dat de lijd zijn behoud voornamelijk te danken zou hebben aan de tegenwoordigheid van geest van een' der zich juist ter plaatse bevindende leden, die oogenblikkelijk den vinger stijf genoeg had afgebonden, om den loop van het bloed te stremmen en alle mededeeling van het venijn aan het verdere van het ligchaam te beletten.

Van den 30sten. Op den 16 dezer is op den huize Henschoten nabij Woudenburg (prov. Utrecht) in 68jarigen onderdom onverwacht overleden jhr. mr. H. M. A. J. van Asch van Wijk, ridder der orde van den Nederl. Leeuw, staatsraad, lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, oud-burgemeester der stad Utrecht, lid van verschillende geleerde genootschappen, enz. De dood van dezen verdienstelijken staatsman en geleerde is werkelijk een groot verlies voor het vaderland. Wat hij als burgemeester voor Utrecht al goeds en groots gedaan heeft, en wat hij als uitmuntend geschiedschrijver voor haren roem geschreven heeft, dat zal in geene eeuwen verloren gaan, maar, even als achting voor zijn braaf en heminnelijk karakter, voortleven in eene roemvolle gedachtenis.

MAASTRICHT den 25 Julij.

Sedert eenigen tijd is men in de hoofdkerk van St. Servaas alhier bezig met de herstelling der kapel van *Karel de groote*, waardoor de schoonheid van dat merkwaardige gebouw nog meer zal uitkomen. Zondag is, in hetzelfde gebouw, een venster van geschilderd glas ontbloot, door de gebr. *Cartiser* vervaardigd. Hetzelfde stelt de aanbidding voor van het kind Jezus door de drie Wijzen. — Nog zal er, aan den ingang van bovengemelde kapel, het standbeeld geplaatst worden van Keizer *Karel de groote*. Gisteren is de vernaarde Belgische beeldhouwer *Geefs* met het pleistermodel des standbeelds in onze stad gearriveerd. Het zal een der bewonderenswaardigste gedenktekenen zijn, welke men immer heeft aanschouwd. Overeind staande, in de eene hand zijn zwaard klemmende, waarop hij steunt en met de andere den wereldbol, het zinnebeeld zijner magt, houdende, zal de groote Keizer zichtbaar wezen door die gansche fraaie kerk, wier bouw onder zijne regering een' aanvang heeft genomen. Hij is gekleed in een harnas, over hetwelk een achtlingwaardige haard afdaalt. Op zijn hoofd schittert de Keizerlijke kroon, waarop een kruis; want hij was de eerste Vorst, die dit teeken der verlossing als openbaar blijk van zijn geloof droeg. Een mantel dekt de schouders van *Karel de groote* en de ruime vouwen van dit omhulsel dalen majestueus tot op den grond. De uitwerking, welke dit standbeeld moet te wege brengen, wanneer het tegenover het schip der kerk op deszelfs pedestaal is geplaatst, zal onbegrijpelijk grootsch zijn.

ROTTERDAM den 26 Julij.

Heden nacht heeft zich alhier onder het raadhuis dezer stad (als beviendende zich daar ter provisionele bewaring, om opgezonden te worden), door middel van opvangring, van het leven beroofd de persoon van *Jan van Kesteren*, welke gisteren is gearresteerd, ter zake dat hij zich mede zoude hebben schuldig gemaakt aan het laatst voorgevallene in de Beemster. Die persoon was, naar men verneemt, reeds verscheidene malen in handen der justitie geweest, en was eerst onlangs uit de strafgevangenis te Woerden ontslagen.

Van den 27sten. Heden morgen omstreeks 5 uren is in het naburig Fijenoord een hevige brand uitgehorsten, ten gevolge waarvan binnen zeer korten tijd drie houtloodsen en eene werkplaats der timmerlieden eene prooi der vlammen zijn geworden; de oorzaak van denzelven is onbekend.

Van den 28sten. Een treurig ongeluk, heden morgen omstreeks tien uren alhier voorgevallen, heeft alle weldenkenden met schrik en deelneming vervuld. Terwijl men, namelijk, aan de achterzijde eener suikerraffinaderij aan de Hoogstraat, op den hoek der Pottebakkersteeg, aan den Groenendaal uitkomende, met het maken van belangrijke veranderingen bezig was, heeft eene beduidende instorting plaats gegrepen, waardoor de aldaar aanwezige mr. metselaar, een kundig en ijverig man, in den bloei der jaren, echtgenoot en vader, benevens een zijner oudste knechts op eene verschrikkelijke wijze van het leven zijn beroofd; terwijl twee andere werkheden merklijk bezeerd zijn, en nog een ander lichtere wonden heeft bekomen. Behalve de reeds vermelden, is nog heden avond een ander werkmán, die vermist werd, dood van onder de puinhoopen weggehaald.

BREDA den 29 Julij.

Het departement van oorlog heeft, met wijziging van vroegere ten dezen opzichte bestaande verordeningen, gelieven te bevelen, dat de jaarlijksche inspectiën door de generaals, kommanderende de verschillende divisiën infanterie, zich voor dit jaar slechts tot die korpsen zullen bepalen, welke vroeger niet tot hunne divisie behoorden, als hebbende deelgenomen in de garnizoensverwisseling in Meil. plaats gegrepen.

»Ten einde alle onzekerheid weg te nemen, welke daaromtrent zoude kunnen bestaan en de rigtige naleving te verzekeren van art. 30 der wet van den 27 April 1820, zoo heeft Z. Exc. de minister van oorlog, bij circulaire aanschrijving, aan de chefs der korpsen, van den 18 dezer, no. 16, noodig geoordeeld te bepalen, dat zoodanige personen, die als plaatsvervangers voor hunne broeders bij de nationale militie optreden, niet als gewoon plaatsvervanger moeten worden beschouwd, maar dat zij na hunne toewijzing aan een militair korps en aldaar drie maanden in actieve dienst te hebben doorgebragt, met groot verlof naar hunne haardsteden moeten terug gezonden worden.»

's HERTOGENBOSCH den 28 Julij.

Gisteren middag had hier buiten de St. Janspoort een droevig misdrijf plaats. Een jongetje van 15 jaren kreeg het in den zin, voor zijn plaizier, een kind van 7 tot 8 jaren in het water te werpen, en vervolgens weg te loopen. Andere daarbij zijnde kinderen riepen eenen visscher te hulp, die zich haast heeft toe te schieten, en het kind te redden. Het was in eenen erbarmelijken toestand. Door doelmatig aangebragte geneeskundige hulp is het tot op dit oogenblik in het leven gehouden. De jeugdige moedwillige dader is gevangen genomen. Men verzekert, dat het reeds de derde reis zoude wezen, dat

ij zulke kindermoordende grappen aanvangt.

ARNHEM den 26 Julij.

Gisteren werd alhier gevatelijk binnen gebracht de persoon *an G. W. O.*....., beschuldigd van oplichting voor eene aanzienlijke som geld ten nadeele der heeren *Dournaij en Co.*, hij welke hij als directeur voor de technische zaken der Asphalt-tijoen in dienst was, alsmede van bedriegelijke toeëigening van ongeveer f 200 aan bankpapier ten nadeele van eenen hier woonenden koopman. Genoemde persoon moet sedert eenigen tijd en zeer verkwestend leven hebben aan den dag gelegd, ten gevolge waarvan hij dan ook wellicht, gelijk men zulks in dien stand helaas maar al te dikwerf ziet plaats vinden, tot dezen ongelukkigen val is gekomen.

KAMPEN den 28 Julij.

In den afgelopen nacht is, op de hoogte van Urk, het praamschip, bevaaren door de wed. *K. Westerhuis*, alhier te huis behoorende en geladen met hout, door eene windvlaag omgeslagen. Genoemde weduwe, haar zoon en twee knechten hebben zich in de boot gered en zijn na vijf uren dooberens door eene kof opgenomen, doch hare dochter, een meisje van 17 jaren, is bij dit ongeval verdronken.

LEEWARDEN den 28 Julij.

Op gisteren is het schip genoemd *Dirkje Adama*, van de Groenlandsche Harlinger maatschappij, behouden ter reede van het Vlie gekomen met eene gunstige vangst, bestaande uit 4800 stuks robben en 5 visschen, waaronder een groote en vier middelmatige. — Door dezen bodem was omstreets Pinksteren het schip *Spitsbergen* gepiraaid, bestaande te dien tijd deszelfs vangst uit ongeveer 3000 stuks robben en een visch.

GRONINGEN den 31 Julij.

De volgende berigten zijn ons ter plaatsing ingezonden:

VEENDAM den 27 Julij.

Heden had alhier een groot ongeluk kunnen plaats hebben. Terwijl een heer en drie dames in een' korvenwagen de klaphrug bij het benedenste vaaita wilden overrijden, raakte het ééne paard van de vaaita-klaphrug af, hetwelk door spoedig toegebrachte hulp werd losgesneden, waardoor hetzelfde in het water viel, en al zweemmende bijlangs de beschoëging naar den wal werd gered, terwijl het andere (ofschoon ook alreeds liggende) bij de tengels gegrepen op de brug werd gehouden, zoodat gelukkig de passagiers en toeschouwers enkel met den schrik er zijn afgekomen.

SCHEEMDA den 26 Julij 1843.

Heden is alhier de gewone jaarlijkse harddraverij, onder hegungsting van bijzonder fraai weder, en in tegenwoordigheid van eene aanzienlijke volksmenigte, in de beste orde afgelopen.

Elf meest alle beroemde harddraverspaarden dongen naar den prijs, zijnde eene briljante, rijkelijk met goud gemonteerde zweep, welke eindelijk bebaald werd door den zwarten langstaarten ruin, genoemd *Poelma*, toebehoorende aan den heer C. Hoff, te Belium, en bereiden door den pikeur W. WOLTERS; terwijl de premie, zijnde een fraai zilveren tabakskomfoor, is gewonnen door de zwarte langstaarte merrie, genoemd *de Veger*, van den heer E. BINDERVOET, te Zuidhorn, en bereiden door den pikeur T. BOKMA.

Met afnemen van de Zee.

Terwijl men in ons Vaderland, door middel van dijken en zeeweringen, alles aanwendt, om den aandrang der zee te keeren, neemt dezelve op andere plaatsen werkelijk af. Vooral is zulks opmerkelijk aan de kust van Engeland, aan den mond van den Teems, in de omstreken van Harwich, Yarmouth, Bridlington en Sunderland. Hetzelfde heeft ook plaats aan de monden van de Elbe, de Weser, op de kusten van Jutland en die van de Oostzee, van Straalsund tot Koningsbergen, en van Dantzig tot aan Revel.

Vooral echter is aan de Zweedsche kust deze vermindering van water (bijzonder opmerkelijk; waar weleer zee was, staan thans dorpen, en midden in dezelve vindt men overblijfselen van gezonken schepen en scheepstergaaden, als: ankers, rondhout, enz. LINNAEUS, CELSIUS en VAN HELMONT beweren, dat de zee werkelijk afneemt, terwijl BROUILLIUS en anderen staande houden, dat zij op de eene plaats af- en op de andere (b. v. in Suriname) weder toeneemt. Men wil, dat de zeeën en wateren, welke uitdampingen den regen voortbrengen, weder door de regens worden aangevuld; doch NEWTON geloofde, dat het vocht, hetwelk de planten tot zich trekken, nimmer weder tot water wordt, en dat, de vaste deelen der aarde steeds aangroeiende, de wateren vroeg of laat eens geheel zullen verdwijnen.

PAGANINI, de koning der vioolspelers, wilde, eenige jaren geleden, in een' modewinkel te Parijs, een paar handschoenen koopen. De bevallige winkeldochter bood hem een paar *à la Giraffe* aan. „Neen,” zeide de toonkunstenaar schertsende, „geef ze mij van een ander beest.” — „Deze dan *à la Paganini*!” sprak het meisje, dat hem niet kende, en niet begreep, waarom hij hierbij in luid gelach uithoorst.

Dezer dagen heeft de handelwijze van een' aanzienlijken Israelietischen koopman in Frankfurt onder zijne geloofsgenooten groot opzien verwekt. Hij heeft namelijk goedgevonden, zijn jongst geboren zoonje niet te laten besnijden. Als men in aanmerking neemt, dat allerwegen pogingen worden aangewend tot eene hervorming onder de Joden, beantwoordende aan den geest des tijds, dan is het te verwachten, dat dit voorbeeld meer en meer navolgers zal vinden.

GRAVENHAGE den 26 Junij. Door Zijne Majesteit zijn, bij besluit van den 18 dezer, no. 45, goedgekeurd de uitgebrachte beroepingen van predikanten door de kerkeraden der Hervormde Gemeenten, hierna genoemd, als:

- 1). van Alkmaar, onder de klassis van dien naam, op *J. J. van Oosterzee*, th. dr. en predikant te Eemnes-binnen;
- 2). van Purmerende, onder de klassis van Edam, op *H. J. Wunder jr.*, predikant te Drempt;
- 3). van Marsum, onder de klassis van Leeuwarden, op *H. J. Silvergater Hoogstad*, kandidaat bij het provinciaal kerkbestuur van Overijssel.

De Kerkeraad der Hervormde Gemeente te Scheveningen heeft, uit het te voren gevormde twaalftal predikanten, het volgende zekst alphabetisch geformeerd: dd. *H. Gann Dun*, te Veendaal; *P. Hoesbroek*, te Eijerland op Texel; *W. Moll*, te Vuursche; *A. J. Schult*, te Nootdorp; *G. J. Brandt Wijsmuller*, te Moerdijk, en *A. van Witsenburg*, te Boskoop.

Don Baldomero Espartero.

(*Vervolg en slot*)

ESPARTERO begon den veldtocht van 1839 met eene voortreffelijke uitkomst. In Mei nam hij aan het hoofd van 30,000 man de versterkte stellingen in van la Pena del Moro, Ramales en Guardamina; de Carlisten verloren daarbij de kern hunner troepen en de overwinnaar erlangde de Grandeza der eerste klasse en den titel van hertog der Overwinning. Het voordeel bij Ramales behaald, bespoedigde den gang der gebeurtenissen. Geheime onderhandelingen werden tusschen de generale staten der legers van de Carlisten en Christinos aangeknoopt, en een oorlog, die sedert zeven jaren drie provinciën verwoestte, geheel Spanje in wanorde bragt en Europa verontrustte, werd te Bergara op den 29 Augustus 1839 geëindigd.

Don CARLOS vlugte op den 15 September naar Frankrijk. Aragon, waar CABRERA nog het hevel voerde, werd in het volgende jaar bevestigd, en ESPARTERO door zijne landgenooten als den regstreekschen erfgenaam en opvolger van den Cid uitgeroepen. Uit het Spaansch overgebragt, wil dit zeggen, dat de hertog DE LA VICTORIA alle goede hoedanigheden en alle gebreken van zijnen landaard bezit, dat hij bedachtzaam maar koen, besluiteloos maar volhardend, een groot liefhebber van kleine middelen, en daarbij geduldig en gewoonlijk in den hoogsten graad gelukkig is.

Tot na de omwenteling van la Granja, had ESPARTERO zich van alle politiek verwijderd gehouden, ja, dikwijls zijnen afkeer van

de revolutionaire uitgelatenheid en de demagogische vertelingszucht te kennen gegeven. Geplaatst tusschen de beide groote partijen, die Spanje verdeelen, de gematigden, groot in getal, klein door hunne flauwheid, en de geëxalteerden, kleiner in getal, maar sterk door hunne kracht van handelen, scheen ESPARTERO zich aan de eersten aan te sluiten en spoedig verschaftte het exaltados-ministerie CALATRAVA, dat uit een oproer was geboren geworden, hem de gelegenheid, om zich duidelijk te verklaren. Het was in 1836; ESPARTERO's leger bevond zich na den veldtocht van Don CARLOS te Madrid. Eenige officieren der gaderde vroegen in eene petitie aan de Koningin het ontslag der ministers; deze daarentegen eischen eene strenge bestraffing van dit vergrijp tegen de krijgsmacht. ESPARTERO verzette zich tegen deze vordering. De ministers gaven hun ontslag; de gematigde partij juichte om den generaal als hunnen redder; de exaltados overlaadden hem met schimp. Men bood hem nu in het nieuw te vormen gematigde kabinet de portefeuille van oorlog aan, mitsgaders het voorzitterschap van den raad. ESPARTERO wees beide van de hand, doch liet het ministerie van oorlog aan zijnen hem toegedane vriend, den generaal ALAIX geven. Zijn haat tegen de geëxalteerden scheen van dag tot dag toe te nemen. Hiermede vereenigde ESPARTERO eene ridderlijke gehechtheid aan de jonge koninklijke vrouw, die zoo moedig streed tegen alle moeilijkheden harer stelling — de ruwheid van den sergeant GARCIA, die de Koningin beleedigd had, mistuigde hem zeer. Ongelukkig wisten ook Regentes, noch ministers zich deze ridderlijke gezindheid ten nutte te maken, en ESPARTERO verborg, onder eenen schijn van zelfverloochening, eene hooge mate van eerezucht; zijn militair geluk deed deze steeds duidelijker te voorschijn treden. In eene vreeselijke financiële verlegenheid verkeerende, die nog voortduurde, putte de regering zich uit, om te voorzien in het onderhoud van het leger, maar ESPARTERO's vorderingen stegen met de gebragte offers; hij deed zich door zijne soldaten aanblijven, verontrustte de ministers en handelde als dictator. Hij verkoos niet eens reukenschap af te leggen omtrent de onderhandeling van Bergara, en later, nadat deze geheel gesloten was, maakte de ovatie, welke hem te Barcelona geboden werd, hem tot de eerste magt in den staat.

In dit oogenblik krenkte het buitendien zwakke en met eene geëxalteerde majoriteit kampend ministerie, ESPARTERO, door buiten zijne toestemming de Cortès te ontbinden en zijnen vriend ALAIX van de portefeuille van oorlog te herroepen. De geëxalteerde partij zag vooruit, dat dit den generaal verhitte en om hem daartoe te brengen, verklaarde zij in hare dagbladen, dat hij vertoord was; hierop verscheen in het dagblad van Aragon de beruchte brief van LINAGE, ESPARTERO's secretaris, adjudant, raadsman, factotum. De brief boorde groot opzien; de ministers boden hun ontslag aan; de Regentes weigerde hetzelfde en vorderde van ESPARTERO om zich over den brief van LINAGE te verklaren.

Het antwoord van den hertog was uitwijkend wat de ministers betrof, doch eindigde niettemin met de vurigste betingtingen zijner toegedaanheid aan de beide Koninginnen. Het ministerie verlangde de afzetting van LINAGE; ESPARTERO verzette zich er tegen en deed hem in hetzelfde blad eenen tweeden brief schrijven, die den eersten temperde, zonder denzeiven te herroepen. De zaak werd zoo goed als het gaan wilde bijgelegd.

In den tusschentijd hadden de verkiezingen plaats en leverden, tegen verwachting, eene gematigde, het ministerie gunstige meerderheid. ESPARTERO ging hierdoor naar beneden, het ministerie naar boven; de zaak van den ministeriële agent AVARETTA, wien ESPARTERO op eigen gezag wilde laten doodschiëten, doch dien de politieke chef van Saragossa op bevel van den minister van binnenlandsche zaken in vrijheid stelde, bragt niet weinig bij tot wederzijdsche verhitte. De Koningin CHRISTINA zelve had zich in deze laatste aangelegenheid gemengd; ESPARTERO voelde zich hierdoor beleedigd, zijne toegedaanheid verkoelde merklijk.

Op het oogenblik, dat de veldtocht tegen CABRERA geopend zoude worden, eischte ESPARTERO van de ministers, om zich op hen te wreken, het brevet van generaal voor LINAGE. De ministers beschouwden dezen voorslag als eene beleediging, maar ESPARTERO was alvermogen; men wilde met CABRERA aan een einde komen en men moest alzoo toegeven. NARVAEZ, CALDERON, COLLANTES en MONTES DE OCA verlieten het ministerie en LINAGE ontving zijn brevet. Twee vijanden van ESPARTERO bleven nog aan het roer, de president van den raad PEREZ DE CASTRO en de minister van justitie ARRAZOLA. Inmiddels begon de zitting der Cortès, en het ministerie, op deszelfs aanzienlijke meerderheid steunende, hield het oogenblik voor gunstig, om de geëxalteerde partij eenen gevoeligen slag toe te brengen; het diende daartoe die vermaard geworden wet in, betreffende de Ayuntamientos (municipaliteiten), uit welke de laatste omwenteling in Spanje is voortgesproten.

Terwijl de discussie over deze wet alle gemoederen ontvlamde, besloot de Koningin eensklaps, en in weerwil van alle waarschuwingen, tot die rampzalige reis naar Barcelona. ESPARTERO kwam zegenverend terug van zijnen togt tegen CABRERA en was magtiger dan ooit; de geëxalteerde partij omgaf hem met de overdrevenste vijandij. CHRISTINA had hem slechts eenmaal in haar leven gesproken; de jonge, geestvolle vrouw wilde heproeven of haar persoonlijke invloed als zoodanig niet in staat zoude zijn de eenigzins verflauwde geestdrift van den veldheer weder op te wekken. Men weet, met welke bitterheden de Koningin op deze reis overladen werd; men kent de beleedigende aanspraken, die door de magistraten gehouden werden, de vijandige kreten, die rondom haar rijtuig werden aangeheven; men kent de barsche wijze, op welke ESPARTERO met de Koningin, bij hunne eerste zamenkomsten te Lerida en Esparraguera gesproken zoude hebben; hoe vervolgens te Barcelona, met het vaste voornemen voor het oproer niet te wijken, de koninklijke vrouw, de door de meerderheid der Kamers aangenomen wet door hare onderteekening bekrachtigde; hoe ESPARTERO er bij haar op aandrong, toe te geven, terwijl oproerige volkshoopen voor haar paleis moordkreten uithraakten. Nog om middernacht zou ESPARTERO, door burgers gevolgd, zich naar het paleis van CHRISTINA begeven en haar bezworen hebben niet stijfhoofdig te zijn, indien zij niet tot aan de knien in het bloed wilde waden. De Koningin bewilligde in het ontslag der ministers, wier leide bedreigd werd, maar weigerde echter stellig de intrekking harer onderteekening en de ontbinding der Cortès. Eenige dagen later bedacht ESPARTERO zich beter, en bragt den opstand ten onder, terwijl hij Barcelona in staat van beleg verklaarde. Een nieuw, meer gematigd dan geëxalteerd ministerie ontstond, door ESPARTERO zelve gekozen. De Koningin volhardde bij hare weigering en stond op de uitoefening harer regten. Na haar op den 22 Augustus 1840 plaats gehad hebbend vertrek uit Barcelona, vernam CHRISTINA, te Valencia aangekomen, eindelijk het vierde verzoek om ontslag van het ministerie. Toen vormde zij een geheel gematigd kabinet.

Op de tijding hiervan geeft de municipaliteit van Madrid het teken tot den opstand en verklaart zich permanent; de nationale milite neemt de wapenen op; de kapitein-generaal ALDAMA ontvangt een salvo, dat zijn paard doodt en zijnen adjudant verwondt; de politieke chef BURENS wordt aangehouden en gevatelijk op het stadshuis opgesloten. De municipaliteit zendt aan de Koningin eene gebiedende boodschap; CHRISTINA stuurt den brief ongeopend terug. De toestand wordt steeds meer en meer ingewikkeld. Wat deed ESPARTERO in dien tusschentijd te Barcelona? Hij roerde zich niet. Deze onzijdigheid vergramt de geëxalteerde dagbladen; door hen gedrongen, zich te verklaren, maakt hij een manifest bekend, waarin hij als voorwaarde zijner trouw aan de Regentes, de terugneming der wet over de Ayuntamientos, de ontbinding der Cortès en het ontslag der ministers verlangt. De geëxalteerde partij zegeniert de revolutionaire beweging verbreidt zich van stad tot stad over het gehele land. CHRISTINA vindt zich genoopt, ESPARTERO naar Valencia te onthieden en hem onbeperkt volmagt tot vorming van een kabinet te geven; over de beide andere punten zwijgt zij. De hertog van Victoria gaat van Barcelona eerst naar Madrid, waar hij eenen triomfalen intocht

houdt, in eenen wagen staande, die eertijds aan Don CARLOS had toebehoord; van daar begeeft hij zich naar Valencia, zijne gekozen ministeriële ambtgenooten met zich nemende. Terwijl hij zijne aankomst aldaar de Regentes zich in het binnenste van haar paleis moet schuilt houden, om voor de beleediging van het gepeupel in zekerheid te zijn, houdt ESPARTERO, in eenen door de nationale milite getrokken wagen, andermaal eenen triomfalen intocht. De eerste bijeenkomsten met de Koningin zijn stormachtig; eindelijk, des morgens van den 10 October 1840, na de laatste bijeenkomst, die des avonds te voren begonnen was, sneed de Regentes eensklaps alle verdere onderhandeling af met de enkele woorden: » ESPARTERO, ik doe afstand! » Te vergeefs trachtte de hertog de Regentes te bewegen, om van haar besluit terug te komen. Zij blijft onwankelbaar. — Vier weken later wisselden in de straten van Montpellier een oproerige onderdaan en eene afgezette Koningin, door de gemeenschappelijke verbanning verzoend, eenen veelbetekenenden lach — CHRISTINA was het en CABRERA.

AANKOMST EN VERKEER VAN SCHIEPEN

Binnengekomen te Amsterdam den 27 Julij, kapitein *Doornbos* Alida, van Nerva, - *Vegter* Anna, van Stockholm, - *Scherphuis* de jonge Anna, van Memel. - *Hilman* de jonge Hendrik en *Steffens* Margaretha, beide van Koningsbergen, - *Teensma* jonge Ype en *Siewers* Gesina, beide van Bremen, - *Jonker* Barbara, van Newcastle, - *de Vries* Hoop op Welvaart, van Seaham, - *Lever* Geerdina Beerta, de *Weerd* Waakzaamheid, - *Hofkamp* de 10 Gebroeders, - *Brouwer* Agina Undina en *Vos* Reina, alle vijf van Dantzig, - den 25sten van *Aken* Hendrika Dorothea, van Dantzig, - Te Texel den 28 Julij, *Tiempo* Vriendschap, van Londen, - *Visser* Bernhard en *Euse* en *Koning* de Stad Almelo, beide van Hull, - *Zwaal* Jantje, van Noorwegen. - In het Vlie den 22 Julij, *Harding* Margarietta, van Memel, - *Hut* Hoop op Eendracht, van Dantzig, - *Mooi* Hillichina Catharina, van Nerva, - *Panier* de Hoop, van Dantzig, - de *Groot* Anje, van Oosterrusoer, - den 25sten *Vegter* Anna, van Stockholm, - *Puister* Nijverheid, van Koningsbergen, - *Vos* Reina, van Dantzig, *Drok* Maria, van Laurvich, - den 27sten *Brouwer* Maria, van Nerva, - *Schippers* Clasina Margaretha, van Staadth, - *Bakker* Egbertus, van Christiansand, - *Vos* de Goede Hoop en *Goossens* Anna, beide van Laurvich, - *Kok* Jan Fredrik, van Oosterrusoer, - *Fijn* de Broeders, van Drobach, - Te Terschelling den 24 Julij, *Hilgers* Hendrika Elisabeth, en *Muntendam* Gesina, beide van Koningsbergen, - Te Helvoet den 25 Julij, *Schuuring* Pieternella, van Riga, - *Lukken* de Goede Hoop, en den 27sten *Puiter* Catharina Jantina, beide van Koningsbergen, - Te Vlissingen den 26 Julij, *Huyckman* Fennechiena Elisabeth, van Windau, - *Hoekstra* Anna Johanna, en de *Jonge* Bouwina, beide van Riga, - van *Duinen* Eensgezindheid, van Pillau, - Te Lissabon den 12 Julij, *Klasen* de Vriendschap, van Hamburg, - den 14den *Klatzer* Baudina, van Medembik, - Te Port a Port den 18 Julij, *Zeilstra* de Fortuin, van Amsterdam, - Op de Rivier van Bordesaux den 22 Julij, *Koops* Catharina, van Wyborg, - Te Warkworth den 18 Julij, *Lucht* Catharina, van Emden, - Te Sindham den 17 Julij, *Oymer* Anna Margaretha, van Hamburg, - Te Memel den 15 Julij, *Doornes* Ons Genoeven, van Stettin, - van *Stuis* Elina, van Rostock, - Te Kopenhage den 21 Julij, *Eenp* Anna Clara, van Amsterdam, - Te Hamburg den 22 Julij, *Rienksma* Goede Verwachting, van Kopenhagen, - *Lukje* Annechiena, van Makkum, - den 24sten *Jaski* Tjark Geizen, van Memel, - *Hendriks* Annegina, van Dantzig n. Amsterdam, - Te Coenhaven den 24 Julij, *Meijer* Jantje, van Portorico, - Te Bremerhaven den 22 Julij, *Puiter* Annechiena, van Dantzig, - Op de Rivier van Nantes den 23 Julij, *Huizinga* Frauke, van Petersburg, - Te Havre den 24 Julij, *Klasen* Anna Jantina, van Stettin, - Bij Dungeness den 22 Julij, *Puister* Roelina Jettina, van Petersburg, - Te Gravesend den 24 Julij, *de Roos* de 2 Gebroeders, van Warkum, - Te Luth den 20 Julij, *Boussinga* Hendrika, van Delfzijl, - Te Pillau den 19 Julij, *de Boer* Lammegina, van Glogowien, - *Braams* Fennechiena, van Brake, - Te Dantzig den 17 Julij, *Nieveen* Goede Verwachting, van Amsterdam, - *Lovius* Concordia, van Antwerpen, - *Schaap* Geerdina, van Coenhaven, - *Das* Hermann, van Delfzijl, - den 19den *Vos* Michiel a Wilhelmina en *Dijkhuis* Christina, beide van Bremen, - Te Bayonne den 22 Julij, *Kiers* Kok de Hoop, van Nantes, - Te Cardiff den 24 Julij, *Breeland* Hendrika Argentina, van Schiedam, - Te Bergen den 19 Julij, *Hazewinkel* Metwestroom, van Amsterdam.

Binnengekomen te Texel den 29 Julij, kapitein *Schuring* Catharina Elina, van Nerva, - de *Boer* Gesina, van Noorwegen. - In het Vlie den 28 Julij, *Menkema* Catharina Sijpkens, van Nerva, - Te Newyork den 12 Julij, *Buiten* Maria Adriana, van Rotterdam, - Te Houster den 25 Julij, *Ebbling* de Vrede, van Rotterdam, - Te Kroonstad den 17 Julij, *Flik* Geerdina Beerta, van Hamburg.

Gezonden te Rotterdam den 24 Julij, kapitein *Mellema* Geertuida, en *Teensma* Jacobs, beide van Wismar n. Amsterdam, - *Brouwer* Hendrika, van Koningsbergen n. Amsterdam, - *Zwart* Anna Margaretha, van Nakskov n. Dinkerken.

Zeilklaar te Stockholm den 15 Julij, kapitein *Kramer* Anna Jantina, naar de Noordzee.

Vertrokken van Amsterdam den 27 Julij, kapitein *Landewe* r de Vriendschap, naar Petersburg, - *Doncha* Renske Hoites, naar Riga, - den 28sten *Wolkammer* Hillegina, naar Hamburg, - *Roelofs* Alida, naar Leer, - *Kortier* Concordia, naar Stettin, - Van Texel den 26 Julij, *Klaassen* Catharina, naar Newcastle, - den 25sten *Bol* Jufv. Stijntje, naar Nantes, - van der *Sluis* Diewke, naar Londen, - *Spruk* Anna Maria, naar Liverpool, - *Buining* Megdalena en *Gruven* Catharina Julia, beide op avontuur, - Uit het Vlie den 27 Julij, *Smit* Wilhelmina Hendrika, naar Scho Land, - *Visser* Mina, naar Hull, - *Jaski* Alida Theodora, uit Sybrand Jan en de *Weerd* Pieter, alle drie naar Petersburg, - *Kortier* Anna, naar Riga, - de *Jonge* Jantina, naar Koningsbergen, - *Broekema* Hillichina Christina en *Huizing* Marchiena, beide naar Stettin, - *Folkes* de 4 Gebroeders, naar Rostock, - *Kuiper* Gustaaf, naar Denemarken, - *Taai* Geziens Jantina en *Fister* Wilhelmina, beide naar Noorwegen, - *Bieze* Anna, naar Elsenor, - *Cramer* Jacobs Maria, op avontuur, - Van Helvoet den 28 Julij, *Ouweland* Eendracht, naar Trieste, - *Rentes* de jonge Jan, naar Rotterdam, - *Koster* Maria Elisabeth, naar Liverpool, - Van Archangel den 3 Julij, *Wilkins* Catharina, naar Zaandam, - Van Pillau den 19 Julij, *Ketelaar* de Hoop, naar Zandam, - *Bakker* Louisa, naar Holland, - Van Dantzig den 17 Julij, *Flik* Johanna en *Mulder* Jantina, beide naar Petersburg, - den 19den *Brauns* Vriendschap, *Hazewinkel* Roel Geizen, *Bakker* Hendrika Machiena, *Kroon* Catharina Hendrika, *Kuiper* Webbia, *Schuuring* Jantina, en de *Vries* Vriendland, alle zeven naar Amsterdam, - *Bieze* Vriendschap en *Huizing* Elina Johanna, beide naar Rotterdam, - *Westers* jonge Dirk, naar Nantes, - Van Warnemunde den 20 Julij, *Drok* Concordia, naar Koningsbergen, - Van Hamburg den 23 Julij, *Stuit* Anna Margaretha, naar de Oostzee, - de *Haan* de Vriendschap, naar Groningen, - den 24sten *Niejer* Antonie, naar Port au Prince.

Vertrokken uit het Vlie den 28 Julij, kapitein *de Boer* Zeelust, naar Noorwegen, - Van Helvoet den 29 Julij, *Pinksterboer* Maria Johanna, naar Petersburg, - Van Brichie den 29 Julij, *de Boer* Hoop en Verwachting, naar Stettin, - Van Boldera den 19 Julij, *Tiddens* Vriendschap, naar Groningen, - *Kuiper* Houwina, naar Elsenor, - Van Pillau den 20 Julij, *Jonkhoff* Eendragt en *Haverbult* jonge Johanna, beide naar Amsterdam, - den 21sten *Kwint* Hendrika, naar Emden, - *Gust* Antonia Francina, naar Rotterdam, - *Schuur* Hersteling en *Vos* Jantina Engelina, beide naar Amsterdam.

Den 22 Julij is te Wijk aan Zee aangespoeld de sriegel van een klein vaartuig, waarop met vergu den letters: *Henriette*.

Te Londen was den 22 Julij bezigt met laden het schip *Gesina Gesina*, kapitein van der Woode, voor Koningsbergen.

Uitruiszerwad den 29 Julij, Gezonden den 24sten kapitein *Kemper* Francina, van Amsterdam n. Hamburg, - *Bontekoe* Geertuida, van Amsterdam n. Hamburg, - *Peters* Catharina, van Amsterdam n. Hamburg, - den 26sten *Hinia* de jonge Leeuw, van Amsterdam n. Hamburg, - den 28sten *Jacobs* Fenna en van der *Veen* Bieze Wijkina, beide v. Bremen n. Amsterdam, - *Wolkammer* Hillegina Alberdina, van Hamburg n. Amsterdam.

Delfzijl den 30 Julij, Binnengekomen den 26sten kapitein *Klein* Bouwina, van Nieuwolda, - *Veling* Catharina, van Dantzig, door tegenwind, - de *Jong* de 4 Gezusters, den 27sten *Kliphuis* de Vriendschap, *Albers* Zeelust, *Buining* Jantina Kraenborg en *Hinderks* Harmanna, alle vijf van Noorwegen, - Vertrokken den 23sten *Reinders* Nings, naar Papenburg, - *Falk* Wilhelmina, naar Noorwegen, - *Karsboom* Henriette, naar Emden, - *Bultje* de 2 Gezusters, naar de N. Schans, - den 29sten *Bakker* Jantje, naar Halte, - *Wolkammer* Hillegina Alberdina, naar Amsterdam, - *Kot* Stad Emden, naar Bremerhaven, - *Bakker* Tiesina, naar Engeland, - *Klein* Bouwina, naar de N. Schans, - den 30sten *Hinderks* Harmanna, naar Noorwegen, - *Bolmeijer* uit Vriendschap, naar de Pr. Polder, - *Borghoorn* Trien je, naar Emden.

TERMUNTERZIJL den 30 Julij, Binnengekomen den 27sten kapitein *de Groot* de Geziens en den 28sten *Loop* Johanna Ulrika, beide van Noorwegen, - *Bootsman* de 4 Gebroeders, van Norderneij, - Vertrokken den 29sten *de Boer* Dorothea, naar Noorwegen, - *Bles* de 2 Gebroeders, naar Norderneij.

Zoutkamp den 30 Julij, Binnengekomen den 26sten kapitein *Hagelbroek* Eendragt, *Zuimaga* voor *Ruiter* Vriendland en *Flonk* de jonge Flonk, alle drie van Noorwegen, - den 27sten *Zeilings* Meike, van Koningsbergen, - Zeilklaar: *Engelsman* ..., naar Liverpool, - *Bieze* Elzina, *Dreves* de 2 Gebroeders en *Dommering* Gepkelina Lucretia, alle drie naar Londen, - *Weyer* ..., op avontuur.

HARLINGEN den 29 Julij, Binnengekomen den 24sten kapitein *de Groot* Anje en *Drok* Middelstein, beide van Oosterrusoer, - den 25sten *Drok* Elisabeth Maria en den 26sten *Vos* de Goede Hoop, beide van Laurvich, - *Bakker* Egbertus, van Christiansand, - der 27sten *Kok* Jan Fredrik, van Oosterrusoer, - *Fijn* de Broeders en *Weyer* Sothia, beide van Drobach, - de *Weerd* Lubhegina, van Laurvich, - de *Boer* Willem, van Drobach, - Vertrokken den 26sten *Kuiper* Gustaaf, naar Scho Land, - *Gnede* Alida Sophia, naar Rostock, - den 27sten *Hel-*

De betrekking van **BEËDIGD KLERK** ter Griffie van de Arrondissements Regtbank te *Groningen*. Gegadigden, de noodige vereischten bezittende en van goede Getuigschriften voorzien, kunnen zich dagelijks ter voornoemde Griffie aanmelden, des voormiddags van 10 tot 12 uren.